



Strasbourg, den 18.1.2022
COM(2022) 17 final

2022/0008 (NLE)

Forslag til

RÅDETS HENSTILLING

**om brobygning med henblik på et effektivt europæisk samarbejde inden for de
videregående uddannelser**

(EØS-relevant tekst)

{SWD(2022) 6}

BEGRUNDELSE

1. BAGGRUND FOR FORSLAGET

• Forslagets begrundelse og mål

Etableringen af det europæiske uddannelsesområde inden 2025 betyder, at der skal skabes et europæisk rum for læring til gavn for alle lærende, akademikere og andet uddannelsespersonale, som kan bevæge sig frit for at studere og arbejde i hele EU. Med henblik herpå har vi brug for europæiske videregående uddannelsesinstitutioner for at kunne samarbejde tættere og dybere. Yderligere gennemførelse af et europæisk forskningsrum indebærer en styrkelse af forskernes mobilitet og videnstrømmen, tilskyndelse til investeringer i forskning og innovation og styrkelse af det tværnationale samarbejde mellem videregående uddannelsesinstitutioner samt med virksomheder og andre forsknings- og innovationsaktører i deres økosystemer. Tværnationalt samarbejde styrker de europæiske videregående uddannelsers rummelighed, ekspertise, mangfoldighed, tiltrækningskraft og globale konkurrenceevne. Det bidrager til ligestilling og ikkeforskelsbehandling, til at løse Europas udfordringer med hensyn til klimaændringer, den digitale omstilling og den aldrende befolkning, til at udstyre de lærende med relevante færdigheder og viden samt til at opbygge modstandsdygtighed og bidrage til genopretningen. Det vil styrke de videregående uddannelsesinstitutioners rolle på den globale scene og gøre Europa til et foregangsland, når det gælder om at løse globale udfordringer effektivt og virkningsfuldt, en verdensomspændende kilde til inspiration og et attraktivt rejsemål for studerende, akademikere og forskere.

Det nuværende initiativ bygger på tidligere arbejde på EU-plan. Som opfølgning på Det Europæiske Råds konklusioner fra 2017¹, der opfordrede medlemsstaterne, Rådet og Europa-Kommissionen til at arbejde videre med at styrke strategiske partnerskaber mellem videregående uddannelsesinstitutioner i hele EU, iværksatte Kommissionen i 2019 pilotforsøg med 41 alliancer mellem Europauniversiteter under Erasmus+-programmet, suppleret af Horisont 2020-programmet om forsknings- og innovationsdimensionen. Målet var at afprøve et langsigtet strukturelt, systemisk og bæredygtigt samarbejde mellem mere end 280 forskellige videregående uddannelsesinstitutioner fra alle dele af Europa, der blev udvalgt under de to første indkaldelser af forslag. De første erfaringer fra dette pilotprojekt viser fordele og fremhæver samtidig en række udfordringer, f.eks. vanskeligheder i forbindelse med gennemførelsen af fælles tværnationale uddannelsesaktiviteter og -programmer på alle niveauer, herunder uforenelige krav, der forhindrer tildeling af fælles grader, heriblandt en fælles europæisk grad, eller manglen på en retlig statut for alliancer af højere uddannelsesinstitutioner, der forhindrer dem i effektivt at samle ressourcer, dele infrastruktur eller overføre teknologi. Denne henstilling fra Rådet om brobygning med henblik på et effektivt europæisk samarbejde om videregående uddannelse er et første skridt i retning af at tackle sådanne udfordringer med det formål, at alle videregående uddannelsesinstitutioner i Europa, deres lærende, personale og forskere kan drage fordel af et forenklet tværnationalt samarbejde.

Denne henstilling fra Rådet er en del af "pakken om videregående uddannelse", der blev bebudet i Kommissionens arbejdsprogram for 2022 under den overordnede ambition "Fremme af vores europæiske levevis" sammen med en meddelelse fra Kommissionen om en europæisk strategi for universiteter. Selv om strategien opstiller en vision for omstillingen af sektoren for videregående uddannelse i hele Europa, er henstillingen det første skridt i en

¹ [14-final-conclusions-rev1-en.pdf \(europa.eu\)](#).

trinvis tilgang til et dybere, mere bæredygtigt og mere effektivt tværnationalt samarbejde. Strategien og henstillingen udvider mulighederne for innovativt tværnationalt samarbejde i sektoren for videregående uddannelse, da et tættere samarbejde er afgørende for, at EU kan konsolidere sin rolle som global aktør. Der er derfor behov for at samle kræfterne gennem et tættere samarbejde.

- 1) Strukturelle og operationelle spørgsmål, der skal behandles i den foreslåede henstilling fra Rådet med henblik på at muliggøre et dybere tværnationalt samarbejde

En **retlig statut** for alliancer af videregående uddannelsesinstitutioner vil gøre det lettere at få adgang til, dele og samle fælles ressourcer — såsom finansielle, menneskelige, digitale og fysiske ressourcer og tjenester. Manglen på en sådan statut gør det vanskeligere for de videregående uddannelsesinstitutioner at nå et dybere samarbejdsniveau og begrænser deres konkurrenceevne.

Tildelingen af **fælles grader** hæmmes af uforenelige krav i forbindelse med gennemførelsen af fælles tværnationale uddannelsesaktiviteter og -programmer, f.eks. forskelle i karakter- og merittdelinger, selv når de følger det europæiske meritoverførsels- og meritakkumuleringssystem (ECTS), læseplaner med forskellige minimale eller maksimale ECTS-meritpoint pr. kursus og forskellige former for institutionel autonomi. Det er nødvendigt at overvinde sådanne juridiske og administrative udfordringer for at støtte et ambitiøst og dybere tværnationalt samarbejde. Det vil være et springbræt i en progressiv tilgang til etablering af en **fælles europæisk grad**, der dækker alle niveauer (bachelor, master, ph.d. og muligheder for livslang læring).

Flere mobilitetsmuligheder for lærende i tværnationale fælles programmer hæmmes af manglen på vejledning, digitalisering og forenkling af processerne. **Initiativet om det europæiske studiekort** gør det lettere for studerende at studere og uddanne sig på flere institutioner. Akademikeres, forskeres og faglige medarbejders mobilitet vægtes ikke tilstrækkeligt i deres karriereudvikling.

Manglen på **bæredygtig langsigtet finansiering** med henblik på institutionaliseret tværnationalt samarbejde hæmmer deres udvikling og gennemgribende omstilling på tværs af deres missioner. Et mere langsigtet perspektiv vil give bedre muligheder for at opbygge kapacitet og bæredygtige alliancer med henblik på at nå det fastsatte ambitionsniveau. Dette kan fremmes ved at oprette en retlig statut, der gør det muligt for alliancerne at samle ressourcer og skabe synergier mellem regionale, nationale og europæiske finansieringsinstrumenter og -muligheder.

I lande, hvor ekstern kvalitetssikring og akkreditering primært er programbaseret, gennemføres den **europæiske tilgang til kvalitetssikring af fælles programmer** stadig ikke i tilstrækkelig grad i medlemsstaterne, hvilket hæmmer oprettelsen og akkrediteringen af fælles uddannelsesprogrammer på korte uddannelser og på bachelor-, master- og ph.d.-niveau. Der anvendes derfor forskellige eksterne kvalitetssikringsprocedurer for fælles programmer, eventuelt i hvert af de involverede lande, med forskellige nationale regler, der skaber en administrativ byrde og hæmmer gennemførelsen af innovativ tværfaglig pædagogik på tværs af forskellige lande. Samtidig kan lande med ekstern kvalitetssikring på institutionsplan lettere etablere tværnationale fælles programmer.

Fremkomsten af europæiske (virtuelle) interuniversitære campusser og platforme til fælles **digitale eller blandede aktiviteter** hæmmes af den manglende interoperabilitet mellem de videregående uddannelsesinstitutioners digitale infrastrukturer i hele EU. De grundlæggende årsager til problemet er ujævnhed i de enkelte videregående uddannelsesinstitutioners kapacitet og tilgængelige ressourcer til at udvikle og få adgang til en sådan digital

infrastruktur, hvilket begrænser potentialet for samarbejdsbaseret læring og undervisning online. Løsningen vil være at arbejde hen imod fælles interoperabel digital infrastruktur og løsninger med bistand fra institutioner, der giver gensidig adgang til infrastruktur, tjenester og uddannelse, som er tilgængelige for alle².

Nationale lovgivningsmæssige rammer for vurdering af enkelte disciplinære områder hæmmer udviklingen af **tværfaglige** moduler, navnlig i forbindelse med udformningen af tværnationale fælles grader. Da et vigtigt mål for alliancerne mellem Europauniversiteterne er at arbejde ved hjælp af **udfordringsbaserede tilgange** med henblik på at tackle samfundsmæssige udfordringer gennem tværfaglige tilgange, hindrer de nationale rammer ofte alliancer i at gå videre på denne måde.

Forvaltningsordninger, der inddrager studerende og personale i beslutninger, der påvirker deres lærings- og arbejdsmiljø, muliggør et dybtgående og ambitiøst tværnationalt samarbejde og fremmer et meningsfuldt bidrag fra videregående uddannelser til deres økosystemers udvikling og bæredygtighed. Institutionelle forvaltningsstrukturer og forvaltningspraksisser til gennemførelse af tværnationale alliancer kunne drage fordel af en mere aktiv inddragelse af lærende, akademikere, forskere og professionelle medarbejdere for bedst muligt at imødekomme deres behov og give mulighed for, at innovativ praksis udviklet gennem tværnationalt samarbejde kan udbredes inden for institutionen. I øjeblikket afspejler sådanne strukturer ofte ikke samfundets struktur og mangfoldigheden af erfaringer og idéer.

Fælles værdier i vores europæiske levevis udgør et uundværligt fundament for tværnationalt samarbejde som grundlag for udvikling af læring, undervisning og forskning af høj kvalitet. Tværnationalt samarbejde styrker den akademiske kultur og bidrager til at styrke demokratiske samfund. Omvendt svækkes læring, undervisning og forskning, når de grundlæggende værdier ikke respekteres, hvilket undergraver det dybe tværnationale samarbejde. Utilstrækkelig autonomi begrænser de videregående uddannelsesinstitutioners muligheder for at indgå tværnationale aftaler, yde et rimeligt bidrag sammen med andre partnere og sikre medfinansiering og passende personale til gennemførelsen af disse aftaler. Autonomi med hensyn til forvaltning og administration er derfor en afgørende forudsætning for et effektivt tværnationalt samarbejde.

2) Mål, der forfølges med forslaget til Rådets henstilling

I en udfordrende og yderst konkurrencepræget global kontekst vil en fælles indsats gøre den europæiske videregående uddannelsessektor stærkere og konsolidere dens globale tiltrækningskraft og konkurrenceevne. For at Europa kan tackle fælles udfordringer, navnlig den dobbelte digitale og grønne omstilling, bidrager mere tværnationalt samarbejde til at udnytte potentialet i alle tilgængelige ressourcer ved at inddrage forskellige typer videregående uddannelsesinstitutioner med supplerende uddannelses- og forskningskapaciteter og styrker. Opbygning af robuste løsninger til håndtering af komplekse, flerdimensionelle udfordringer kræver tid og indsats på alle niveauer. Denne henstilling fra Rådet er et første skridt i retning af at løse strukturelle og operationelle problemer, der hæmmer et dybere og mere ambitiøst europæisk institutionelt tværnationalt samarbejde og muliggør en uhindret gennemførelse af foreningsfriheden. En **retlig statut** for alliancer af videregående uddannelsesinstitutioner vil gøre det muligt for dem at samle deres ressourcer, kapaciteter og styrker, en **fælles europæisk grad** vil anerkende værdien af tværnationale erfaringer med de kvalifikationer fra videregående uddannelser, som de studerende opnår, og mindske bureaukratiet i forbindelse med gennemførelsen af fælles programmer, og den generelle anvendelse af **initiativet om det europæiske studiekort**, der stilles til rådighed for

² I overensstemmelse med direktiv (EU) 2019/882 om den europæiske lov om tilgængelighed, direktiv (EU) 2016/2102 (direktivet om webtilgængelighed).

alle mobile studerende inden midten af 2024 på alle videregående uddannelsesinstitutioner i Europa, vil lette mobiliteten på alle niveauer. Sådanne innovative instrumenter vil fungere i synergi og forventes at forme en europæisk identitet, bringe det tværnationale samarbejde op på et højere niveau og fremme en stærk følelse af europæisk tilhørsforhold. At bygge bro til et mere systemisk, strukturelt og bæredygtigt tværnationalt samarbejde på institutionelt plan er afgørende for at fremskynde de videregående uddannelsesinstitutioners omstilling på tværs af alle deres opgaver inden for uddannelse, forskning, innovation og samfundstjeneste, og det kan bidrage til at tackle europæiske og globale udfordringer.

- **Sammenhæng med de gældende regler på samme område**

Kommissionens meddelelse om en europæisk strategi for universiteter³ har til formål at skabe en ægte europæisk dimension inden for videregående uddannelse og forskning. I Kommissionens meddelelse om etablering af det europæiske uddannelsesområde inden 2025⁴ opfordres der til en "politisk ramme på tværs af grænserne, der giver mulighed for gnidningsløst og ambitiøst tværnationalt samarbejde mellem videregående uddannelsesinstitutioner". I Rådets resolution om en strategiramme for det europæiske uddannelsessamarbejde på og uden for det europæiske uddannelsesområde (2021-2030)⁵ opfordres der til "at tilskynde til et tættere og dybere samarbejde (...), som vil gøre det muligt for alliancer mellem højere uddannelsesinstitutioner, f.eks. inden for initiativet Europauniversiteter, at udnytte deres styrker og i fællesskab levere transformativt videregående uddannelser". I Rådets konklusioner om initiativet Europauniversiteter⁶ blev medlemsstaterne opfordret til at samarbejde om at identificere og fjerne hindringer for mere kompatible videregående uddannelsessystemer. Romkommunikéet fra det europæiske område for videregående uddannelse⁷ forpligter sig til at lette og styrke et dybere samarbejde. I Rådets henstilling om fremme af automatisk gensidig anerkendelse af kvalifikationer fra videregående uddannelser og ungdomsuddannelser samt resultater af læringsophold i udlandet⁸ opfordres der til at fremme samarbejdet mellem medlemsstaterne. I Kommissionens meddelelse om et nyt EFR for forskning og innovation⁹ hedder det, at udvikling af fælles FoI-strategier og deling af kapacitet og ressourcer sætter den europæiske videregående uddannelsessektor i stand til at klare Europas udfordringer. Rådets henstilling om pagten for forskning og innovation i Europa¹⁰ støtter samarbejde og synergier mellem det europæiske forskningsrum og det europæiske område for videregående uddannelse. Kommissionens meddelelse om den samlede strategi for forskning og innovation¹¹ tilskynder til samarbejde på tværs af grænserne i et omfang, der aldrig tidligere er set, med henblik på at udvikle innovative løsninger, der kan sikre en retfærdig grøn og digital omstilling. Handlingsplanen for den europæiske søjle for sociale rettigheder¹² har til formål "at frigøre de videregående uddannelsesinstitutioners fulde potentiale for en genopretning, der er gearet til en bæredygtig, inklusiv, grøn og digital omstilling", som støttes af den europæiske dagsorden for færdigheder¹³.

³ COM(2022) 16

⁴ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/?uri=CELEX:52020DC0625>.

⁵ https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/PDF/?uri=uriserv:OJ.C_.2021.066.01.0001.01.DAN.

⁶ <https://www.consilium.europa.eu/media/49659/st08658-en21.pdf>.

⁷ [BFUG Final Draft Rome Communique-link.pdf](https://www.bfug.eu/BFUG_Final_Draft_Rome_Communique-link.pdf) (eha2020rome.it).

⁸ [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/?qid=1568891859235&uri=CELEX:32018H1210\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/?qid=1568891859235&uri=CELEX:32018H1210(01)).

⁹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/?uri=COM:2020:628:FIN>.

¹⁰ EUT L 431 af 2.12.2021, s. 1.

¹¹ COM(2021) 252 final.

¹² [Handlingsplanen for den europæiske søjle for sociale rettigheder | Europa-Kommissionen \(europa.eu\)](https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1223&langId=da).

¹³ <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1223&langId=da>.

- **Sammenhæng med Unionens politik på andre områder**

Denne henstilling fra Rådet fremmer et effektivt tværnationalt samarbejde og sætter de videregående uddannelsesinstitutioner i stand til at spille deres centrale rolle med hensyn til at gennemføre den grønne pagt, det digitale årti, bæredygtig vækst og genopretning og til at styrke Europas position i verden.

2. **RETSGRUNDLAG, NÆRHEDSPRINCIPPET OG PROPORCIONALITETSPRINCIPPET**

- **Retsgrundlag**

Retsgrundlaget for forslaget til Rådets henstilling er artikel 165 og 166 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF)¹⁴. Ved artikel 165, stk. 1, i TEUF fastsættes det, at Unionen skal bidrage "til udviklingen af et højt uddannelsesniveau ved at fremme samarbejdet mellem EU-landene og om nødvendigt støtte og supplere disses indsats, med fuld respekt for EU-landenes ansvar for undervisningsindholdet og opbygningen af uddannelsessystemerne". I artikel 165, stk. 2, i TEUF præciseres det endvidere, at Unionens indsats på uddannelsesområdet har til formål at "udvikle den europæiske dimension på uddannelsesområdet", "fremme samarbejdet mellem uddannelsesinstitutionerne" og "at begunstige studerendes og læreres mobilitet, bl.a. ved at fremme den akademiske anerkendelse af eksamensbeviser og studieperioder". I henhold til artikel 166, stk. 1, i TEUF iværksætter Unionen en erhvervsuddannelsespolitik. I artikel 166, stk. 2, i TEUF hedder det, at Unionens indsats skal tage sigte på "at stimulere samarbejdet om erhvervsuddannelse mellem uddannelsesinstitutioner og virksomheder". Dette forslag respekterer fuldt ud medlemsstaternes ansvar for tilrettelæggelsen af uddannelsessystemerne (herunder undervisningsindholdet og deres kulturelle og sproglige mangfoldighed), hvilket afspejler EU's supplerende og understøttende rolle og den frivillige karakter af det europæiske samarbejde i disse systemer. Initiativet er også i overensstemmelse med det fælles ansvar på forskningsområdet. Initiativet foreslår ikke nogen udvidelse af EU's reguleringsbeføjelser eller bindende forpligtelser for medlemsstater, der afhængigt af deres nationale forhold vil beslutte, hvordan de gennemfører denne henstilling fra Rådet.

- **Nærhedsprincippet (for områder, der ikke er omfattet af enekompetence)**

Dette forslag er i overensstemmelse med nærhedsprincippet, jf. artikel 5, stk. 3, i traktaten om Den Europæiske Union (TEU). Forslaget har til formål at støtte og styrke det tværnationale samarbejde inden for de videregående uddannelser, samtidig med at nærhedsprincippet respekteres fuldt ud, da det sikrer medlemsstaternes evne til at træffe uafhængige lovgivningsmæssige beslutninger og gennemføre foranstaltninger, der tager sigte på at fremme et tættere samarbejde mellem videregående uddannelsesinstitutioner. Uanset medlemsstaternes ansvar behandles tværnationale samarbejdsspørgsmål i sagens natur bedre på EU-plan, hvad angår udførelse, tilrettelæggelse og indhold af undervisning og læring. På grund af arten, omfanget og virkningerne kan de foreslåede foranstaltninger bedre nås gennem en fælles indsats på EU-plan.

- **Proportionalitetsprincippet**

Dette forslag er i overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, jf. artikel 5, stk. 4, i TEU. Hverken indholdet i eller udførelsen af dette forslag til Rådets henstilling går ud over det, som er nødvendigt for at nå de opstillede mål. De foreslåede indsatser står i forhold

¹⁴ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/?uri=celex%3A12012E%2FTXT>.

til de forfulgte mål, da de respekterer EU-landenes praksis og systemernes forskellighed. Medlemsstaternes eventuelle forpligtelser er frivillige, og hver medlemsstat kan frit vælge, hvilken tilgang der skal følges for at opfylde forpligtelserne heri. Desuden gennemfører dette initiativ TEUF, hvori det hedder, at "Unionen skal bidrage til udviklingen af et højt uddannelsesniveau ved at fremme samarbejdet mellem medlemsstaterne" (artikel 165, stk. 1). Merværdien af en indsats på EU-plan er at lette og fremme et dybere tværnationalt samarbejde mellem videregående uddannelsesinstitutioner fra forskellige medlemsstater, forbedre den måde, hvorpå sektoren for videregående uddannelse fungerer i hele EU, og øge dens tiltrækningskraft og konkurrenceevne på verdensplan.

- **Valg af retsakt**

For at gennemføre de ovennævnte mål er det i artikel 165, stk. 4, og artikel 166, stk. 4, i TEUF fastsat, at Rådet vedtager henstillinger på forslag af Kommissionen. En henstilling fra Rådet er et passende instrument på uddannelsesområdet, hvor Unionen har et støttende ansvar. Det er et hyppigt anvendt instrument for EU's indsats på dette område. Som retligt instrument signalerer en henstilling fra Rådet EU-landenes vilje i forhold til de omfattede foranstaltninger og udgør et stærkt politisk grundlag for samarbejde på dette område, samtidig med at EU-landenes kompetencer respekteres fuldt ud.

3. RESULTATER AF EFTERFØLGENDE EVALUERINGER, HØRINGER AF INTERESSEREDE PARTER OG KONSEKVENSANALYSER

- **Høringer af interesserede parter**

Der er i de seneste år blevet gennemført en lang række høringsaktiviteter om omstillingen af videregående uddannelser, om initiativet Europauniversiteter, om det europæiske uddannelsesområde og om det europæiske forskningsrum. I betragtning af disse tidligere høringers brede og omfattende karakter, de løbende kontakter med interessenterne og behovet for at undgå høringstræthed er der med henblik på denne rådshenstilling blevet indsamlet yderligere specifikke input gennem målrettede høringer med medlemsstaterne, interessenter (f.eks. paraplyuniversitetsorganisationer, studenterorganisationer, rektorkonferencer, arbejdsmarkedets parter inden for videregående uddannelse, offentlige myndigheder) og alliancer mellem Europauniversiteter: 4 målrettede online-høringer på højt niveau med de videregående uddannelser med næstformand Schinas og kommissær Gabriel som værter i juli og september 2020 og i april og juni 2021 om omstilling af de videregående uddannelser og tværnationalt samarbejde; møder i november 2020, april og september 2021 mellem generaldirektørerne for videregående uddannelse om alliancer mellem Europauniversiteter, udfordringerne med at frigøre deres fulde potentiale og om betydningen af samarbejde mellem sektoren for videregående uddannelse, medlemsstaterne og Kommissionen for at tage disse udfordringer op på grundlag af gennemførelsen af de eksisterende gennemsigthedsværktøjer i Bolognaprocessen. Der blev efterfølgende afholdt høringer ved det fælles arrangement den 4. november 2020 med generaldirektørerne for videregående uddannelse og rektorer for Europauniversiteterne. Forskellige løbende bilaterale og fælles høringsmøder med koordinatore og studenterrepræsentanter for Europauniversiteternes alliancer skitserede behov og erfaringer med hensyn til omstilling af videregående uddannelser og tværnationalt samarbejde i løbet af de 5 møder med ad hoc-ekspertgruppen bestående af repræsentanter for medlemsstaterne, koordinatorene for Europauniversiteter og interessenter. Der blev afholdt et fælles møde mellem disse tre grupper i juli 2021. I juli 2021 blev der afholdt målrettede høringsmøder på højt plan med medlemmer af Regionsudvalget og Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg. I september 2021 blev der afholdt et møde med netværk af universiteter og studerende.

- **Indhentning og brug af ekspertbistand**

Forslaget er også baseret på rapporter og undersøgelser om: nationale studentergebyrer og støttesystemer inden for de videregående uddannelser i Europa, optagelsessystemernes indvirkning på resultaterne af de videregående uddannelser, gennemførelse af fælles grader i Erasmus Mundus, gennemførelsen af Bologna-processen, internationalisering af akademisk personale, den nationale gennemførelse af den europæiske tilgang til kvalitetssikring af fælles programmer, virkningen af indsatsområdet videregående uddannelse under Erasmus+, modernisering af de videregående uddannelser i Europa, anerkendelse af udenlandske kvalifikationer i covid-19-tider, fordele og omkostninger ved tværnationale samarbejdspartnerskaber inden for videregående uddannelse, rapporter og undersøgelser fra OECD og Europarådet, rapporter, positionspapirer og undersøgelser fra forskellige centrale interessenter: Den Europæiske Universitets sammenslutning, Guild, Ligaen af Europæiske Forskningsuniversiteter (LERU), sammenslutningen for akademisk samarbejde (ACA), Coimbra, netværket af universiteter fra Europas hovedstæder (UNICA) osv. Disse oplysninger og anden nyere forskningsdokumentation er medtaget i det ledsagende arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene.

- **Konsekvensanalyse**

I betragtning af den komplementære tilgang til medlemsstaternes initiativer, de foreslåede aktiviteter frivillige karakter og omfanget af de forventede virkninger blev der ikke foretaget en konsekvensanalyse. Udarbejdelsen af forslaget blev baseret på målrettede og tidligere undersøgelser, høringer af medlemsstaterne, den offentlige høring og talrige målrettede høringer af interessenter.

- **Grundlæggende rettigheder**

Dette forslag til Rådets henstilling respekterer EU's grundlæggende rettigheder. Det fremmer de principper, der er anerkendt i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder¹⁵, nemlig retten til uddannelse i henhold til artikel 14 og retten til beskyttelse af personoplysninger i henhold til artikel 8.

4. VIRKNINGER FOR BUDGETTET

Selv om dette initiativ ikke vil kræve yderligere ressourcer fra EU-budgettet, vil foranstaltningerne i denne henstilling mobilisere finansieringskilder på EU-plan, nationalt plan og regionalt plan.

5. ANDRE FORHOLD

- **Planer for gennemførelsen og foranstaltninger til overvågning, evaluering og rapportering**

For at støtte gennemførelsen foreslår Kommissionen i samarbejde med medlemsstaterne at udvikle specifikt vejledningsmateriale, håndbøger og andre konkrete dokumenter på grundlag af fakta, peerlæringsaktiviteter og identifikation af god praksis. Kommissionen vil henstille, at medlemsstaterne gennemfører principperne i henstillingen så hurtigt som muligt og forelægger en plan for de tilsvarende foranstaltninger, der skal træffes på nationalt plan. Kommissionen agter at aflægge rapport om anvendelsen af henstillingen via relevante EU-overvågnings- og rapporteringsrammer.

¹⁵ EUT C 326 af 26.10.2012.

- **Redegørelse for de enkelte bestemmelser i forslaget**

I Rådets henstilling foreslås foranstaltninger, der kan gennemføres af medlemsstaterne for at fremme et mere effektivt og dybere tværnationalt samarbejde, navnlig ved at lette gennemførelsen af fælles programmer og undersøge muligheden for en retlig statut for alliancer mellem videregående uddannelsesinstitutioner såsom Europauniversiteterne, en fælles europæisk grad, udrulningen af det europæiske studiekort og initiativerne vedrørende Europauniversiteterne. I forslaget fastsættes Europa-Kommissionens tilsagn om at supplere og støtte medlemsstaternes tiltag på dette område. Det ledsagende arbejdsdokument beskriver forskellige nylige forskningsresultater og europæiske interessenters holdninger og erfaringer til støtte for den foreslåede rådshenstilling.

Forslag til

RÅDETS HENSTILLING

om brobygning med henblik på et effektivt europæisk samarbejde inden for de videregående uddannelser

(EØS-relevant tekst)

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 165, stk. 4, og 166, stk. 4,

under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Et dybere og mere effektivt tværnationalt samarbejde i sektoren for videregående uddannelse i hele Europa er afgørende for at opretholde Unionens værdier, identitet og demokrati, opbygge modstandsdygtighed i det europæiske samfund og den europæiske økonomi og opbygge en bæredygtig fremtid. For at tackle udfordringerne i forbindelse med den grønne og den digitale omstilling og en aldrende befolkning samt for at sikre Europas evne til at fremme teknologidrevet konkurrenceevne har Europa brug for stærke, indbyrdes forbundne videregående uddannelsesinstitutioner.
- (2) En brobygning, der gør det muligt for videregående uddannelsesinstitutioner at udvikle et dybere, permanent og effektivt tværnationalt samarbejde på institutionelt plan, er afgørende for at styrke de videregående uddannelsesinstitutioner og forberede studerende, personer under livslang uddannelse og forskere på en global fremtid. Videregående uddannelsesinstitutioner i hele Europa tilpasser sig en verden i hastig forandring med hurtigt skiftende discipliner og læringsmiljøer, f.eks. i forbindelse med den grønne og den digitale omstilling. Dette kræver nytænkning og nye strukturer for samarbejde og mobilitet for studerende, personale og forskere på tværs af fagområder og på tværs af grænserne. Denne nye virkelighed, som fremmes af den digitale omstilling, indebærer nye attraktive uddannelses tilbud, nye formater og muligheder for tværnationalt samarbejde og mobilitet, personligt og online, for alle lærende, herunder for personer med færre muligheder eller fra fjerntliggende områder, og tilskynder til mangfoldighed blandt akademikere, forskere og professionelle medarbejdere.
- (3) Et stærkere samarbejde mellem forskellige videregående uddannelsesinstitutioner, herunder universiteter, forskningsuniversiteter, højere læreanstalter, universiteter for anvendt videnskab, højere erhvervsuddannelsesinstitutioner og højere kunstinstitutioner i hele EU, er et centralt princip, der ligger til grund for og er uløseligt forbundet med det europæiske uddannelsesområde¹⁶ og det europæiske forskningsrum¹⁷. Et dybere tværnationalt samarbejde mellem forskellige og

¹⁶ [Det europæiske uddannelsesområde \(europa.eu\)](http://europa.eu).

¹⁷ [Det europæiske forskningsrum \(EFR\) | Europa-Kommissionen \(europa.eu\)](http://europa.eu).

komplementære institutioner støtter fair adgang til uddannelse og forskning af høj kvalitet, fremmer skabelse og udbredelse af viden, fremmer deling af kapacitet og infrastruktur og bidrager til deres regioners og lokalsamfunds vitalitet samt til at overvinde ugunstige og geografiske forskelle. Tværnationalt samarbejde bidrager også til at frigøre det fulde potentiale i sektoren for videregående uddannelse som drivkraft for færdigheder og viden, f.eks. for den dobbelte digitale og grønne omstilling, og bidrager til at gennemføre den europæiske søjle for sociale rettigheder.

- (4) I Kommissionens meddelelse om etablering af det europæiske uddannelsesområde inden 2025¹⁸ opfordres der til et gnidningsløst og ambitiøst tværnationalt samarbejde, til at lette udstedelsen af fælles grader og til at undersøge gennemførligheden af en retlig statut for alliancer såsom Europauniversiteterne. Rådets resolution om en strategiramme for det europæiske uddannelsessamarbejde på og uden for det europæiske uddannelsesområde (2021-2030)¹⁹ tilskynder til et tættere samarbejde, samling af viden og ressourcer og skabelse af flere muligheder for studerende, akademikere og forskeres mobilitet, herunder gennem fuld udrulning af Europauniversiteterne²⁰ og initiativerne vedrørende det europæiske studiekort²¹. I sine konklusioner om initiativet Europauniversiteter²² opfordrede Rådet medlemsstaterne til at fjerne hindringer for mere kompatible videregående uddannelsessystemer og undersøge gennemførligheden af fælles europæiske grader. Kommissionens meddelelse om et nyt EFR for forskning og innovation²³ og pagten for forskning og innovation i Europa²⁴ opfordrer til et tættere samarbejde og anerkender potentialet for omstilling af videregående uddannelser i initiativer som Europauniversiteterne. Den europæiske dagsorden for færdigheder²⁵ opfordrer også til at fjerne hindringer for et effektivt og dybere tværnationalt samarbejde.
- (5) Romkommunikéet fra det europæiske område for videregående uddannelse²⁶ og Rådets henstilling om fremme af automatisk gensidig anerkendelse af kvalifikationer fra videregående uddannelser og ungdomsuddannelser samt resultater af læringsophold i udlandet²⁷ opfordrer til at fremme og lette et dybere tværnationalt samarbejde. Europa-Parlamentets beslutning om "det europæiske uddannelsesområde: en fælles holistisk tilgang"²⁸ understreger behovet for mere samarbejde og opfordrer til anvendelse af synergier mellem det europæiske uddannelsesområde, det europæiske forskningsrum og det europæiske område for videregående uddannelse.
- (6) De 41 alliancer mellem Europauniversiteter, der støttes af Erasmus+-programmet og suppleres af Horisont 2020 for forsknings- og innovationsdimensionen, giver nyttige erfaringer, samtidig med at de afprøver dybere tværnationale samarbejdsmodeller, der rækker ud over de eksisterende individuelle institutionelle strategier, forvaltning og samarbejdsøkosystemer. De er en inspirationskilde for det bredere samfund inden for videregående uddannelse til at fremme reformer på systemniveau og samtidig fremme

18 COM(2020) 625 final.

19 EUT C 66 af 26.2.2021, s. 1.

20 [Europauniversitet-initiativet | Uddannelse \(europa.eu\)](#).

21 [Initiativet med et europæisk studiekort | Uddannelse \(europa.eu\)](#).

22 EUT C 221 af 10.6.2021, s. 14.

23 COM(2020) 628 final.

24 EUT L 431 af 2.12.2021, s. 1.

25 [Den europæiske dagsorden for færdigheder — Beskæftigelse, sociale anliggender, arbejdsmarkedsforhold og inklusion — Europa-Kommissionen \(europa.eu\)](#).

26 [BFUG Final Draft Rome Communiqué-link.pdf \(eha2020rome.it\)](#).

27 EUT C 444 af 10.12.2018, s. 1.

28 P9_TA(2021)0452.

en bedre koordinering mellem de europæiske politikker for videregående uddannelse og forskning.

- (7) I denne rådshenstilling er "alliancerne mellem Europauniversiteter"²⁹ dem, der finansieres under Erasmus+-programmet, med supplerende støtte fra Horisont-programmet for forskning og innovation, hvor det er relevant. "Alliancerne af videregående uddannelsesinstitutioner" henviser til alle andre samarbejdsmodeller. Formålet med denne henstilling fra Rådet er at fremme tværnationalt samarbejde for alle europæiske videregående uddannelsesinstitutioner ud over dem, der støttes under initiativet Europauniversiteter.
- (8) Ambitiøse alliancer inden for videregående uddannelse bør nyde godt af retssikkerheden ved en retlig statut, der gør det muligt for dem at dele fælles finansielle, menneskelige, digitale og fysiske ressourcer og tjenester, drive virtuelle universitetscampusser og interoperable platforme for fælles digitale eller blandede aktiviteter. For at udbyde det tværnationale samarbejde om effektivt at håndtere både den grønne og den digitale omstilling skal udviklingen af tværfaglige moduler og udformningen af fælles europæiske grader lettes yderligere i de nationale lovgivningsrammer. Integration af fleksibel og inklusiv mobilitet gennem mere sammenhængende mobilitetsrammer og opskalering af anvendelsen af det europæiske studiekort øger mulighederne for studerende, akademikere, forskere og personale. Der er behov for tilstrækkelig langsigtet finansiering for at opbygge kapacitet og nå det fastsatte ambitionsniveau for tværnationalt samarbejde.
- (9) Et tættere samarbejde mellem videregående uddannelsesinstitutioner kræver, at der tages fat på altomfattende udfordringer. Gnidningsløs etablering, ekstern kvalitetssikring og akkreditering af fælles tværnationale uddannelsesaktiviteter og -programmer på alle niveauer hæmmes af forskellene i ekstern kvalitetssikring, uensartet gennemførelse af automatisk gensidig anerkendelse af kvalifikationer og studieperioder i udlandet samt af de tilknyttede centrale forpligtelser inden for Bologna-processen, herunder forskellene i uddannelsesstrukturer og i anvendelsen af det europæiske meritoverførsels- og meritakkumuleringssystem (ECTS)³⁰ samt delvis anerkendelse af virtuel og blandet læring. En løsning af disse problemer vil mindske den administrative byrde og fremme gennemførelsen af innovative tværfaglige pædagogikker på tværs af forskellige lande.
- (10) Europæisk tværnationalt samarbejde på institutionelt niveau er en effektiv katalysator for en gennemgribende omstilling til fremragende, inkluderende, konkurrencedygtige, bæredygtige og attraktive videregående uddannelsesinstitutioner, der tager højde for alle deres opgaver (uddannelse, forskning, innovation og samfundstjeneste), med fordele inden for og uden for den videregående uddannelsessektor, for et Europa med viden, modstandsdygtighed og demokrati og som afspejler vores europæiske livsstil og værdier. Det tværnationale samarbejde skal fremmes gennem en sammenhængende lovgivningsmæssig ramme, der formulerer europæiske og nationale lovgivningsmæssige foranstaltninger, effektiv gennemførelse af tilgængelige europæiske initiativer, instrumenter og værktøjer såsom Europauniversiteterne, Bologna-processens værktøjer eller initiativet med det europæiske studiekort samt vejen til udvikling af nye instrumenter såsom en fælles europæisk grad og en retlig statut for alliancer inden for videregående uddannelse såsom Europauniversiteterne. Rammerne bør udvikles trinvis, så de videregående uddannelsesinstitutioner kan

²⁹ <https://education.ec.europa.eu/levels/higher-education/european-universities>.

³⁰ [Det europæiske meritoverførsels- og meritakkumuleringssystem \(ECTS\) | Uddannelse \(europa.eu\)](#).

bygge broer og samarbejde mere effektivt på tværs af grænserne, og så de videregående uddannelsessystemer kan blive mere sammenhængende til gavn for hele det videregående uddannelsessamfund og skabe værdi for samfundet —

VEDTAGET AT HENSTILLE TIL MEDLEMSSTATERNE AT GØRE FØLGENDE:

Under fuld hensyntagen til nærhedsprincippet, institutionel autonomi, akademisk frihed i overensstemmelse med de nationale forhold og i tæt samarbejde med alle relevante interessenter:

1. At gøre det muligt for videregående uddannelsesinstitutioner at afprøve muligheden for at oprette en **retlig statut** for alliancer mellem videregående uddannelsesinstitutioner, såsom Europauniversiteterne, med det formål at fremme et tættere samarbejde ved at dele menneskelige, tekniske, data-, uddannelses-, forsknings- og innovationskapaciteter. Give dem mulighed for at eksperimentere med de muligheder, som eksisterende europæiske instrumenter giver. I den forbindelse tage skridt til fuld anvendelse af forordningen om den europæiske gruppe for territorielt samarbejde (EGTS)³¹ for at teste den i form af pilotprojekter som omhandlet i punkt 11a.
2. Tilskynde til og gøre det lettere for videregående uddannelsesinstitutioner, der deltager i tværnationalt samarbejde, at tilbyde fælles programmer og tildele fælles grader. I denne forbindelse og med udgangspunkt i resultaterne af de sonderende foranstaltninger, der er defineret i punkt 12, lette gennemførelsen på nationalt plan af en **fælles europæisk grad**, herunder forbindelsen til de nationale referencerammer for kvalifikationer³².
3. Sætte videregående uddannelsesinstitutioner i stand til at udvikle og gennemføre innovative fælles tværnationale uddannelsesaktiviteter ved at give dem mulighed for at indføre passende tilgange og foranstaltninger i forbindelse med:
 - a) Adgangs- og indskrivningskriterier for studerende og personer under livslang uddannelse
 - b) Fastlæggelse af undervisningssprogene
 - c) Andelen af onlinelæring i det samlede uddannelsestilbud, den andel af mobilitet (fysisk, virtuel eller blandet) for de studerende, der indgår i den fælles uddannelsesaktivitet, samt andelen og tilrettelæggelsen af praktikophold, arbejdsbaserede læringsaktiviteter, udfordringsbaserede og tværfaglige tilgange
 - d) Inddragelse af fleksible læringsforløb såsom små læringserfaringer, der fører til mikroeksamensbeviser
 - e) Reglerne for meritdeling og -overførsel og gennemsigtighed i klassificeringen i henhold til **brugervejledningen for det europæiske meritoverførsels- og meritakkumuleringssystem (ECTS) 2015** som det eneste grundlag for tværnationale fælles programmer uden yderligere regler eller begrænsninger
 - f) Anvendelse af oplysninger om eksternt kvalitetssikring af europæiske videregående uddannelsesprogrammer og/eller -institutioner i overensstemmelse med standarderne og retningslinjerne for kvalitetssikring i

³¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/?uri=celex%3A32013R1302> EUT L 347 af 20.12.2013, s. 303.

³² <https://webgate.acceptance.ec.europa.eu/europass/en/national-qualifications-frameworks-nqfs>.

det europæiske område for videregående uddannelse (ESG), der indgår i databasen over eksterne kvalitetssikringsresultater (DEQAR), for at gennemføre automatisk gensidig anerkendelse³³ med henblik på yderligere læring

- g) Mulighed for anerkendelse af tidligere læring på grundlag af gennemsigtige og rimelige kvalitetskrav og tilrettelæggelse af en passende vurdering af lærende og tildeling af relevante meritpoint for den tidligere læring.
- h) Mulighed for større fleksibilitet i forbindelse med fastlæggelsen af modellen for deres fælles grader, herunder anvendelsen af en fælles model for en fælles europæisk grad, når der gennemføres fælles tværnationale programmer.

4. Støtte **integreret mobilitet** i fælles tværnationale uddannelsesprogrammer

- a) Støtte videregående uddannelsesinstitutioner i at integrere mobilitet (fysisk, virtuel og blandet) på en mere systematisk og fleksibel måde i deres fælles uddannelsesprogrammer på alle niveauer for at give en større gruppe af studerende, akademikere og forskere mulighed for at drage fordel af dynamikken i det integrerede samarbejde inden for videregående uddannelse og fremme en afbalanceret udveksling af talenter.
- b) Fremme digitaliseringen af mobilitetsstyringen inden for multilaterale partnerskaber mellem videregående uddannelsesinstitutioner ved at opskalere anvendelsen af initiativet med det europæiske studiekort, navnlig standardisering og digitalisering af forretningsprocesser i forbindelse med undertegnelsen af multilaterale interinstitutionelle aftaler.
- c) Arbejde hen imod mere sammenhængende tilgange til læringsmobilitet med hensyn til adgangssystemer, akademiske kalendere, systemer for studieafgifter, adgang til og anvendelse af videregående uddannelsesfaciliteter i sommer-/feriemåneder.

5. Forpligte sig til at **opretholde den finansielle støtte** til alliancer mellem Europauniversiteter og til at uddybe det tværnationale institutionelle samarbejde inden for videregående uddannelse

- a) Mobilisere tilgængelige finansieringskilder på regionalt og nationalt plan og EU-plan³⁴ for, hvor det er muligt, at matche støtten fra Erasmus+ og Horisont Europa til videregående uddannelsesinstitutioners vellykkede deltagelse i alliancer mellem Europauniversiteter.
- b) Støtte de videregående uddannelsesinstitutioner i at forberede deres ansøgninger og deltage i et sådant vidtgående institutionelt tværnationalt samarbejde.
- c) Fremme og udvikle en kultur for tværnationalt samarbejde mellem videregående uddannelsesinstitutioner ved at sikre, at det medtages og stimuleres i de nationale politikker, prioriterings- og finansieringsprocesser.

6. **Fremme og beskytte de centrale principper om institutionel autonomi** som en forudsætning for etablering af fælles forvaltningsordninger for et dybere

³³ Som defineret i Rådets henstilling om fremme af automatisk gensidig anerkendelse af kvalifikationer på videregående uddannelsesniveau og ungdomsuddannelsesniveau samt resultater af læringsophold i udlandet. EUT C 444 af 10.12.2018.

³⁴ Såsom Den Europæiske Fond for Regionaludvikling, Den Europæiske Socialfond+, genopretnings- og resiliensfaciliteten og InvestEU-fonden.

tværnationalt samarbejde. Sætte universiteterne i stand til at træffe uafhængige beslutninger om intern styring, finansielle, personalemæssige og akademiske spørgsmål og beskytte den akademiske frihed. Inddrage akademisk personale og studerende på en meningsfuld måde i beslutningstagningen vedrørende deres institution.

7. Styrke den gensidige tillid gennem **ekstern kvalitetssikring og akkreditering af fælles uddannelsesprogrammer** og andre former for fælles uddannelsesstilbud udviklet af Europauniversiteter og lignende institutionelle tværnationale samarbejdsmodeller.
- a) Gå videre i retning af anvendelse af **institutionelt baseret ekstern kvalitetssikring**. Dette støtter udviklingen af en ægte institutionel kvalitetskultur, der fører til større ansvarlighed og kompatibilitet mellem systemer i hele Europa, og som bygger på værktøjer og rammer, der allerede findes inden for rammerne af det europæiske uddannelsesområde, det europæiske forskningsrum og det europæiske område for videregående uddannelse.
 - b) Overveje muligheden for at tillade selvakkreditering af programmer baseret på institutionel kvalitetssikring for at understøtte de videregående uddannelsesinstitutioners selvansvar.
 - c) I lande, der stadig er afhængige af programbaseret ekstern kvalitetssikring, overveje muligheden for at:
 - i) muliggøre en fuldstændig gennemførelse af den **europæiske tilgang til kvalitetssikring af fælles programmer** uden yderligere nationale krav eller betingelser i forbindelse med anvendelsen af den europæiske tilgang
 - ii) sikre, at den eksterne evaluering af fælles tværnationale programmer kan foretages af et enkelt agentur, der er registreret i **det europæiske kvalitetssikringsregister for videregående uddannelser (EQAR)**³⁵, og at resultaterne automatisk accepteres i alle andre berørte videregående uddannelsessystemer uden at tilføje yderligere nationale krav eller proceduremæssige skridt og
 - iii) sikre, at der kun kræves fornyet akkreditering af fælles tværnationale programmer i forbindelse med åbenbart væsentlige ændringer med henblik på at øge deres fleksibilitet.
8. Støtte udviklingen af virtuel **samarbejdsbaseret læring af høj kvalitet** som en integreret del af undervisning, læring og forskning for at fremme og lette inklusivt og studentcentreret tværnationalt samarbejde, der supplerer den personlige kontakt, og navnlig for at:
- a) støtte videregående uddannelsesinstitutioner i at udvikle virtuelle samarbejdsbaserede internationale onlinelæringsmodeller som en integreret del af en hybrid uddannelse, herunder gennem engagement i lederskab, strategisk planlægning, solid og internationaliseret pædagogisk uddannelse og støttetjenester samt passende finansiering

³⁵ EQAR er det officielle register over nationale eksterne kvalitetssikringsagenturer, der opfylder forpligtelserne i Bologna processen.

- b) i deres karrierevurdering værdsætte og anerkende den tid, som akademikere bruger på udviklingen af nye innovative pædagogiske tiltag gennem tværnationalt samarbejde
 - c) støtte Europauniversiteternes alliancer og lignende institutionaliserede samarbejdsmodeller i deres bestræbelser på at samle ekspertise og ressourcer med henblik på at udvikle og gennemføre **fælles digitale strategier og fælles interoperabel IT-infrastruktur**, f.eks. ved at give gensidig adgang til onlinelærings- og forskningsmiljøer, læringssystemer, digitale biblioteker eller platforme for masselæringskurser online (MOOC), uddannelses- og støttetjenester, problemfri adgang til søgbare, tilgængelige, interoperable og genanvendelige data (FAIR-data) og andre interoperable tjenester
 - d) støtte pilotprojekter med og afprøvning af open source-løsninger med henblik på at overvinde fælles udfordringer og dermed bidrage til de videregående uddannelsessystemers interoperabilitet, digitale parathed, datasuverenitet og ansvar.
9. Støtte videregående uddannelsesinstitutioner i at udvikle **tværfaglige fælles tværnationale uddannelsesaktiviteter på alle niveauer** (korte forløb, bachelor-, kandidat- og ph.d.-uddannelser).
- a) Muliggøre og fremme **tværnationale udfordringsbaserede tilgange**, hvor lærende fra forskellige fagområder, kulturer og lande samarbejder med forskere, virksomheder, byer, regioner, ikkestatslige organisationer og lokalsamfund om at finde kreative og innovative løsninger på globale udfordringer.
 - b) Tilskynde til tilvejebringelse af muligheder for livslang uddannelse af høj kvalitet for alle for at lette opkvalificering og omskoling, med fokus på de mest efterspurgte områder.
10. Tilskynde de videregående uddannelsesinstitutioner til i **højere grad at inddrage studerende, akademikere og forskere i forvaltningen** af de videregående uddannelsers tværnationale samarbejdsstrukturer, navnlig
- a) Tilskynde de videregående uddannelsesinstitutioner til i forvaltningsstrukturerne at afspejle de lærendes og personalets stadig mere forskelligartede baggrund samt forskellige beskæftigelses- og uddannelseserfaringer i overensstemmelse med principperne om inklusion og ligestilling.
 - b) Støtte kapacitetsopbygning med henblik på et stærkt og effektivt lederskab som en vigtig drivkraft for holistisk, institutionelt, tværnationalt samarbejde.
 - c) Fremme kønsbalancen i forvaltningsstrukturerne.
 - d) Skabe muligheder for peerlæring og benchlearning for at tilskynde til og støtte initiativer, hvor videregående uddannelsesinstitutioner kan udveksle erfaringer og deltage i gensidig læring og udveksling af viden.

Det henstilles til medlemsstaterne at gennemføre denne henstilling så hurtigt som muligt og forelægge Kommissionen en handlingsplan senest den *[indsæt dato 6 måneder efter Rådets vedtagelse]* med angivelse af de tilsvarende foranstaltninger, der skal træffes på nationalt plan for at støtte opfyldelsen af målene i denne henstilling senest i 2025 som væsentlige skridt hen imod et europæisk uddannelsesområde.

OG OPFORDERER KOMMISSIONEN TIL:

11. Sideløbende med analysen af igangværende undersøgelser og andet forberedende arbejde at støtte medlemsstaterne og de videregående uddannelsesinstitutioner i at afprøve anvendelsen af eksisterende europæiske instrumenter som et skridt i retning af senest medio 2024 at udarbejde en **retlig statut for alliancer mellem videregående uddannelsesinstitutioner**. En sådan statut vil fremme et dybere, langsigtet og fleksibelt tværnationalt samarbejde, der giver mulighed for og letter deling af kapacitet, data og udveksling af personale samt gennemførelse af fælles programmer med henblik på at tildele fælles grader på allianceniveau, herunder en fælles europæisk grad.
 - a) Som et første skridt at yde finansiel støtte under Erasmus+ fra 2022 til de alliancer af videregående uddannelsesinstitutioner, der ønsker at teste gennemførelsen af eksisterende europæiske instrumenter i form af et pilotprojekt³⁶.
12. Undersøge muligheder og nødvendige skridt i tæt samarbejde med medlemsstaterne, videregående uddannelsesinstitutioner, studenterorganisationer og interessenter hen imod en **fælles europæisk grad**, der skal være tilgængelig medio 2024. En fælles europæisk grad, der skal gennemføres på nationalt plan, vil attestere læringsresultater, der er opnået som led i et tværnationalt samarbejde mellem flere institutioner, f.eks. inden for alliancerne mellem Europauniversiteterne, og være baseret på et fælles sæt europæiske kriterier. En europæisk grad bør være let at tildele, opbevare, dele, kontrollere og autentificere, og den skal være anerkendt i hele EU.
 - a) Fra og med 2022 under Erasmus+ gennemføre pilotprojekter som de første skridt hen imod en fælles europæisk grad, herunder indsamling af erfaringer med henblik på at udvikle europæiske kriterier for tildeling af en europæisk grad som et første skridt. Et sådant bevis ville blive udstedt som et supplerende bevis for de studerende, der afslutter de fælles programmer, som gennemføres i forbindelse med tværnationalt samarbejde mellem flere videregående uddannelsesinstitutioner.
13. Fortsætte videreudviklingen af initiativet Europauniversiteter gennem Erasmus+-programmet i synergi med Horisont Europa og andre EU-programmer som den mest ambitiøse og strategiske tværnationale samarbejdsindsats blandt alle andre tværnationale samarbejds muligheder under Erasmus+. Fra og med 2022 yde højere og bæredygtig finansiering til vellykkede eksisterende alliancer mellem Europauniversitet efter en konkurrencepræget og kvalitativ indkaldelse og gøre det muligt at skabe nye. Som led i midtvejsevalueringen af FFR-programmerne udvikle et investeringsforløb, der tager hensyn til regional, national og europæisk finansiering, med henblik på at fremsætte forslag senest i 2024.
14. Støtte udbredelsen af initiativet om det europæiske studiekort, navnlig digitaliseringen af forretningsprocesser, der involverer flere underskrivere, og dataudveksling, med henblik på at reducere den administrative byrde i forbindelse med forvaltningen af studerendes og medarbejders mobilitet og udvekslinger inden for tværnationale partnerskaber mellem videregående uddannelsesinstitutioner.

³⁶ Et eksisterende instrument er de europæiske grupper for territorielt samarbejde (EGTS) https://ec.europa.eu/regional_policy/en/policy/cooperation/european-territorial/egtc/.

Kommissionen opfordres til at vurdere og evaluere fremskridtene i medlemsstaternes handlingsplaner for gennemførelsen af denne henstilling samt dens anvendelse i forbindelse med arbejdet med gennemførelsen af strategirammen for det europæiske uddannelsessamarbejde på og uden for det europæiske uddannelsesområde via relevante EU-overvågnings- og rapporteringsrammer i samarbejde med medlemsstaterne og efter høring af de berørte interessenter og aflægge rapport til Rådet senest 5 år efter datoen for vedtagelsen.

Udfærdiget i Strasbourg, den [...].

På Rådets vegne

Formand